

למקומם, ועל זה (תהלים צב) ואמונתך בלילות כתוב.

והתפקחה עיני שניהם. רבי חי' אמר, שהרי נפקחו לדעת רעות העולם מה שלא ידעו עד עכשו. כיון שי'דעו ונפקחו לדעת רע, אז ידעו כי עירמם הם, שאבדו זהר עליון שהיה מכסה עליהם והסתלק מהם, ונשארו ערמים ממנו. ויתפרו עלה תאנה - נדבקו להתכסות באותם צלמים של אותו אילן שאכלו ממנו שנקראים עלים של האילן. ויעשו להם חגרת - רבי יוסי אמר, כיון שי'דעו מהעולם הזה ונדבקו בו, ראו שהעולם הזה מנהג על ידי אותם עלים של האילן, ועשו להם חזק להתחזק בהם בעולם הזה. ואז ידעו כל מיני כשפים של העולם, ורצו לחגר כלי זין באותם עלים של האילן כדי להגן עליהם.

רבי יהודה אמר, אז נכנסו שלשה בדין ונדונו, והעולם הפתוח התקלל ולא עמד בקיומו בגלל זהמת הנפש, עד שעמדו ישראל בהר סיני. אחר כך הלביש אותם הקדוש ברוך הוא בלבושים שהעור נהנה מהם. זהו שכתוב פתנות עור. בתחלה היו פתנות אור שהיו משתמשים בהם בעליונים שלמעלה, משום שפלאכי השרת היו באים להנות מאותו האור. זהו שכתוב (שם ח) ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו. וכעת שחטאו - פתנות עור, שהעור נהנה מהם ולא הנפש.

אחר כך הולידו בן ראשון. בן של הזהמה היה. שנים באו על חיה והתעברה מהם והולידה שנים, זה יצא למינו וזה יצא למינו, ורוח שלהם נפרדו זה

דא (תהלים צב) ואמונתך בלילות, פתיב. והתפקחה עיני שניהם. רבי חי' אמר דהא אתפקחו למנדע בישין דעלמא מה דלא ידעו עד השתא. כיון די'דעו ואתפקחו למנדע ביש. כדין ידעו כי ערומים הם. דאבדו זהרא עלאה דהוה חפי עלייהו ואסתלק מנייהו. ואשתארו ערומים מניה. ויתפרו עלה תאנה. אתדבקו לאתחפאה באנון צולמין דההוא אילנא דאכלו מניה דאקרון טרפי דאילנא. ויעשו להם חגורות. רבי יוסי אמר כיון די'דעו מהאי עלמא ואתדבקו ביה. חמו דהאי עלמא מתדבר על ידא דאנון טרפין דאילנא. ועבדו להון תקפא לאתתקפא בהו בהאי עלמא. וכדין ידעו כל זייני חרשין דעלמא. ובדעו למחגר זיינין באנון טרפי אילנא בגין לאגנא עלייהו.

רבי יהודה אמר כדין תלת עאלו בדינא ואתדנו. ועלמא תתאה אתלט'יא. ולא קיימא בקיומיה בגין זוהמא דנחש עד דקיימו ישראל בטורא דסיני. לבתר אלביש לון קדשא ברין הוא בלבושין דמשכא אתהני מנייהו דדא הוא דכתיב פתנות עור. בקדמיתא הו פתנות אור דהו משתמשין בהו בעלאין דלעילא. בגין דמלאכי עלאין הו אתיין לאתהנא מההוא נהורא. דדא הוא דכתיב, (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו. והשתא דחבו כתנות עור. דעור אתהני מנייהו ולא נפשא.

לבתר אולידו ברא קדמאה ברא דזוהמא הוה. תרין אתו עלה דחיה ואתעברת מנייהו ואולידת תרין. דא נפק לזיניה ודא נפק לזיניה. ורוח דילהון אתפרשו, דא לסטרא דא ודא לסטרא דא. דא דמי לסטרוי

וְדָא דְמִי לְסִטְרוּי. מִסְטָרָא דְקִין פֶּל מְדוּרִין
 דְסִטְרָא דְזִינִין בִּישִׁין וְרוּחִין וְשִׁדִּין וְחַרְשִׁין
 אַתְיִין. מִסְטָרָא דְהָבֵל סִטְרָא דְרַחֲמֵי יִתִיר וְלֹא
 בְשְׁלִימוֹ. חֲמַר טַב בְּחַמְרֵי בִישׁ. וְלֹא אַתְתַּקֵּן
 בְּהִדְיָה עַד דְאַתָּא שֵׁת וְאַתְיִיחְסוּ מַגִּיבָה פֶּל
 אֲנוּן דְרִין דְזַפְאֵי עֲלָמָא וּבִיבָה אֲשֵׁתִיל עֲלָמָא.
 וּמְקִין אַתְיִין פֶּל אֲנוּן חֲצִיפִין וּרְשָׁעִים וְחֲיִיבֵי
 עֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּשַׁעֲתָא דְחַב קִין הָוָה
 מִסְתַּפִּי. בְּגִין דְחֲמָא קַמִּיה זִינֵי מְשַׁרְיִין
 מְזִינִין וְאַתְיִין לְקַטְלָא לִיה. וְכַד אֶהְדֵּר
 בְּתַשׁוּבָה מְאִי קְאָמַר הֵן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם
 מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר. מְאִי מִפְּנֵיךָ
 אֶסְתֵּר. אֶלָּא אֶהָא סְתִיר מִבְּנֵינָא דִילִי. רַבִּי
 אָבָא אָמַר כְּמָה דְאַתָּ דְאָמַר, (תהלים כב) וְלֹא
 הִסְתִּיר פְּנָיו מִמֶּנּוּ (שמות ג) וַיִּסְתֵּר מִשֶּׁה פָּנָיו.
 וְעַל דָּא וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר מֵאֲנוּן פְּנִים דִּילְךָ אֶהָא
 נִסְתָּר דְלֹא יִשְׁגַּחוּן בִּי. וְעַל דָּא וְהָיָה כָּל
 מוֹצְאֵי יְהִרְגֵנִי:

וַיִּשֶׁם ה' לְקִין אוֹת לְבַלְתִּי וְגו'. מְאִי אוֹת.
 אוֹת אֶחָד מֵעֲשָׂרִין וַיִּתְרִין אַתְוּן
 דְאוּרִייתָא יָהֵב עֲלִיה לְאֲגָנָא עֲלִיה. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה מְאִי דְכְתִיב וַיְהִי בְהִיוֹתֶם בְּשֹׁדֵה. מְאִי
 בְשֹׁדֵה. דָּא אַתְתָּא. וְעַל דָּא קָם וְקָטִיל לִיה.
 דְהָא מִסְטָרָא דָּא יִרִית לְקַטְלָא מִסְטָרָא
 דְסַמְא"ל דְגָרִים מוֹתָא לְכָל עֲלָמָא. וְקַנְיֵי קִין
 לְהָבֵל עַל נּוֹקְבִייה. רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר הָא חֲזִינֵן
 דְכְתִיב וַיִּחַר לְקִין מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו עַל דְלֹא
 אַתְקַבִּיל קְרַבְנִיה. אָמַר לִיה הֲכִי הוּא וְכֹלָא
 הָוָה לְקַבְלִיה.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה מְאִי דְכְתִיב הֲלֹא אִם
 תִּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח
 חֲטָאת רּוּבִץ. אֶלָּא הֲכִי קְאָמַר הֲלֹא אִם תִּיטִיב

לְצַד זֶה וְזֶה לְצַד זֶה. זֶה דּוּמָה
 לְצַד שְׁלוֹ, וְזֶה דּוּמָה לְצַד שְׁלוֹ.
 מְצַד שֶׁל קִין כָּל הַמְדוּרִים שֶׁל צַד
 שֶׁל הַמִּינִים הַרְעִים וְרוּחוֹת
 וְשִׁדִּים וְכַשְׁפִּים בָּאִים, וּמְצַד שֶׁל
 הָבֵל שֶׁל רַחֲמִים יוֹתֵר וְלֹא
 בְשְׁלֵמוֹת. יֵין טוֹב בֵּינָן רַע. וְלֹא
 נִתְקַן עִמּוֹ עַד שֶׁבָּא שֵׁת וְהִתְיַחְסוּ
 מִמֶּנּוּ כָּל אוֹתָם דּוּרוֹת שֶׁל צְדִיקֵי
 עוֹלָם, וְכוּ וְשֵׁתֵל הַעוֹלָם. וּמְקִין
 בָּאוּ כָּל אוֹתָם חֲצוּפִים וּרְשָׁעִים
 וּרְשָׁעֵי הַעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּשַׁעֲה שְׁחַטָּא
 קִין, הָיָה פּוֹחֵד, בְּגַלְל שְׂרָאָה
 לְפָנָיו מִינֵי מַחֲנוֹת מְזִינִים וּבָאִים
 לְהַרְגֵּ אוֹתוֹ. וּכְשֶׁחֲזַר בְּתַשׁוּבָה,
 מָה אָמַר? הֵן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם
 מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר.
 מָה זֶה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר? אֶלָּא
 אֶהָיָה נִסְתָּר מִהַבְּנִין שְׁלִי. רַבִּי
 אָבָא אָמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים כב)
 וְלֹא הִסְתִּיר פְּנָיו מִמֶּנּוּ. (שמות ג)
 וַיִּסְתֵּר מִשֶּׁה פָּנָיו. וְעַל זֶה וּמִפְּנֵיךָ
 אֶסְתֵּר, מֵאוֹתָם הַפְּנִים שֶׁלְךָ
 אֶהָיָה נִסְתָּר שְׁלֹא יִשְׁגַּיְחוּ בִּי. וְעַל
 זֶה וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי יְהִרְגֵנִי.

וַיִּשֶׁם ה' לְקִין אוֹת לְבַלְתִּי וְגו'.
 מָה זֶה אוֹת? אוֹת אַחַת מֵעֲשָׂרִים
 וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת הַתּוֹרָה נִתְּנָן עֲלָיו
 לְהִגָּן עֲלָיו. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה
 זֶה שְׁכַתוּב וַיְהִי בְהִיוֹתֶם בְּשֹׁדֵה,
 מָה זֶה בְּשֹׁדֵה? זוֹ הָאִשָּׁה. וְעַל זֶה
 קָם וְהָרַג אוֹתוֹ. שְׁהָרִי מְצַד זֶה
 יִרַשׁ לְהַרְגֵּ מְצַד שֶׁל סַמְא"ל
 שְׁגָרַם מוֹת לְכָל הַעוֹלָם. וְקָנָא
 קִין בְּהָבֵל עַל הַנְּקָבָה שְׁלוֹ. רַבִּי
 חֲזִיָּא אָמַר, הָרִי רְאִינוּ שְׁכַתוּב
 וַיִּחַר לְקִין מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו, עַל
 שֶׁלֹּא הִתְקַבֵּל קְרַבְנּוֹ. אָמַר לוֹ, כֶּף
 הוּא, וְהַכֵּל הִיָּה לְנִגְדּוֹ.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָה זֶה
 שְׁכַתוּב הֲלֹא אִם תִּיטִיב שְׂאֵת
 וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח חֲטָאת
 רּוּבִץ? אֶלָּא כֶּף אָמַר, הֲלֹא אִם